

ΕΝΩΠΙΟΝ
ΤΗΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΥΠΟΜΝΗΜΑ - ΑΝΤΙΡΡΗΣΕΙΣ

Του Δήμου Δελφών, ο οποίος εδρεύει στην Άμφισσα Ν. Φωκίδος, με Α.Φ.Μ. 998592151 της Δ.Ο.Υ. Άμφισσας, νομίμως εκπροσωπούμενου.

Επί

των Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.):

1. Φωτοβολταϊκός σταθμός ισχύος 90 MW, επί γηπέδου στην θέση «ΜΥΤΙΚΑΣ» Δήμου Δελφών Π.Ε. Φωκίδας Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας – Φεβρουάριος 2022,
2. Φωτοβολταϊκός σταθμός ισχύος 70 MW, επί γηπέδου στην θέση «ΦΩΝΗΣΙ» Δήμου Δελφών Π.Ε. Φωκίδας Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας – Φεβρουάριος 2022.

Αντικείμενο του παρόντος είναι η διατύπωση απόψεων του Δήμου Δελφών επί των Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.) που έχουν υποβληθεί, σχετικά με την εγκατάσταση και λειτουργία δύο νέων φωτοβολταϊκών σταθμών εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου Δελφών.

Σύμφωνα με τα στοιχεία των μελετών, ο ένας φωτοβολταϊκός σταθμός θα εγκατασταθεί εντός γηπέδου στην θέση «ΜΥΤΙΚΑΣ» Δήμου Δελφών Π.Ε. Φωκίδας, Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, με ισχύ 90MW και φορέας του έργου θα αποτελεί η εταιρεία «ΜΥΤΙΚΑΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΜΙΚΕ».

Ο δεύτερος φωτοβολταϊκός σταθμός θα εγκατασταθεί εντός γηπέδου στην θέση «ΦΩΝΗΣΙ» Δήμου Δελφών Π.Ε. Φωκίδας, Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, με ισχύ 70 MW και φορέας του έργου θα αποτελεί η εταιρεία «ΦΩΝΗΣΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΜΙΚΕ».

Στο πλαίσιο αυτό, διατυπώνουμε τις ακόλουθες αντιρρήσεις, αναφορικά με ελλείψεις και πλημμέλειες στις Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.) των προτεινομένων έργων.

Α) Υποβάθμιση του τοπίου και οπτική όχληση του παραδοσιακού οικισμού Γαλαξιδίου – πλημμέλειες στην εκτίμηση επιπτώσεων

Σύμφωνα με το άρθρ. 17 της υπ' αριθμ. ΥΑ 49828/2008 (ΦΕΚ 2464/Β/2008) – Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τις Α.Π.Ε., αναφορικά με τα κριτήρια χωροθέτησης των εγκαταστάσεων εκμεταλλεύσεως της ηλιακής ενέργειας στην παρ. 3 ορίζεται συγκεκριμένα ότι: «3. Ειδικώς για την εγκατάσταση Φωτοβολταϊκών Σταθμών σε πολυσύχναστους χώρους

πρέπει, στο πλαίσιο της σχετικής περιβαλλοντικής αδειοδότησης, να καθορίζονται τα κατά περίπτωση κατάλληλα μέτρα για να μην υπάρχει οπτική όχληση».

Παράλληλα, σύμφωνα με το άρθρ. 5 περ. β' του Ν. 3827/2010 για την Σύμβαση του Τοπίου συμβαλλόμενο μέλος της οποίας αποτελεί και η Ελλάδα προβλέπεται ότι: «Κάθε μέρος αναλαμβάνει: β. Να εγκαθιδρύει και να εφαρμόζει πολιτικές τοπίων που αποσκοπούν στην προστασία, διαχείριση και σχεδιασμό των τοπίων δια της υιοθέτησης των συγκεκριμένων μέτρων που παρατίθενται στο άρθρο 6».

Το Γαλαξίδι είναι χαρακτηρισμένος ιστορικός διατηρητέος οικισμός και τοπίο ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, σύμφωνα με τις υπ' αριθμ. Υ.Α. 4701/03.03.1967 (ΦΕΚ 183/Β/16.03.1967) και υπ' αριθμ. Υ.Α. Γ/6077/256/04.03.1980 (ΦΕΚ 323/Β/29.03.1980), ενώ με το Π.Δ.1978 (ΦΕΚ 594/Δ/13.11.1978) έχει χαρακτηριστεί και παραδοσιακός οικισμός. Παράλληλα, ένα μεγάλο τμήμα του Γαλαξιδίου έχει ανακηρυχθεί ως αρχαιολογικός χώρος μαζί με τον λαξευτό τάφο στην θέση «Μύλος», τον τάφο του «Λοκρού», καθώς και το σπήλαιο λατρείας στην βραχώδη περιοχή «Αγκόνα» (υπ' αριθμ. Υ.Α. Α4/Φ10/47354/4784/27.09.1985 - ΦΕΚ 641/Β/25.10.1985, όπως αναδημοσιεύθηκε με το ΦΕΚ 527/Β/23.09.1987).

Επιπλέον, τα προτεινόμενα έργα απέχουν από τα όρια του αρχαιολογικού χώρου των Δελφών - ευρύτερο Δελφικό Τοπίο (Υ.Α. ΥΠΠΟΤΓΔΑΠΚ/ΑΡΧ/Α1/Φ43/35829/1801/02.05.2012 - ΦΕΚ 147/ΑΑΠ/02.05.2012) απόσταση μικρότερη των 500 μ. Ενδεικτικά στην θέση «ΜΥΤΙΚΑΣ» το φ/β πάρκο ευρίσκεται σε απόσταση περίπου 300 μ. από τα όρια της Ζώνης Β' του προστατευόμενου Δελφικού Τοπίου.

Περαιτέρω, σημαντικός αρχαιολογικός χώρος αποτελεί το Αλαφόκαστρο Δελφών ή Ελαφόκαρτο (Υ.Α. ΥΠΠΟΤ/ΓΔΑΠΚ/ΑΡΧ/Α1/Φ43/57323/2840 - ΦΕΚ 223/ΑΑΠ/15.06.2012), το οποίο ευρίσκεται σε καθώς και οι επτά δολίνες που ευρίσκονται στην περιοχή σε πολύ κοντινή απόσταση από τις προτεινόμενες θέσεις εγκατάστασης.

Εξάλλου, σύμφωνα με τις υποβληθείσες μελέτες, οι νέες θέσεις των προτεινόμενων εγκαταστάσεων ευρίσκονται εντός περιοχής NATURA 2000 - GR2450009 «Ευρύτερη περιοχή Γαλαξιδίου» που εκτείνεται στο νότιο τμήμα της Στερεάς Ελλάδας και περιλαμβάνει τον οικισμό του Γαλαξιδίου και τους γύρω οικισμούς και λόφους.

Οι εκτάσεις με τα φωτοβολταϊκά καλύπτουν τεράστιες επιφάνειες: Αυτή του «Μύτικα» έχει συνολικό εμβαδόν 814.186,24 τ.μ., ενώ τα φ/β πλαίσια θα καταλαμβάνουν μία έκταση περίπου 500στρ. Αντιστοίχως, η εγκατάσταση στο «Φωνήσι» έχει συνολικό εμβαδόν 757.885,12 τ.μ., ενώ τα φ/β πλαίσια θα καταλαμβάνουν μία έκταση περίπου 400στρ. Οι αποστάσεις δε από τον προστατευόμενο οικισμό του Γαλαξιδίου είναι πολύ μικρές, καθώς από την εγκατάσταση του «Μύτικα» το Γαλαξίδι απέχει μόλις 4,5 χλμ., ενώ από την εγκατάσταση στο «Φωνήσι» μόλις 5,7 χλμ.

Οι τεράστιες αυτές εγκαταστάσεις θα είναι ορατές από τον αυστηρά προστατευόμενο οικισμό του Γαλαξιδίου, αλλά και από οποιοδήποτε τρίτο σημείο σε σχέση με το Γαλαξίδι, καθώς και από τον αρχαιολογικό χώρο των Δελφών. Πιο συγκεκριμένα, τα φ/β πλαίσια θα είναι σε άμεση οπτική επαφή με το Γαλαξίδι, καθώς η επιφάνεια που θα καταλαμβάνουν θα είναι τεράστια, καθώς πρόκειται για δύο εγκαταστάσεις. Επισημαίνεται δε ότι το συνολικό εμβαδόν των εκτάσεων που διαθέτουν τα συγκεκριμένα φ/β πάρκα είναι πολύ μεγαλύτερο

από την έκταση που τελικώς έχει εγκριθεί για την τοποθέτηση των φ/β πλαισίων [α] «Μύτικας»: έχουν εγκριθεί 500 στρ. φ/β πλαισίων σε σύνολο εκτάσεως 814.186,24 τ.μ. και β) «Φωνήσι»: έχουν εγκριθεί 400 στρ. φ/β πλαισίων σε σύνολο εκτάσεως 757.885,12 τ.μ.].

Γίνεται, δηλαδή, κατανοητό ότι με τα προτεινόμενα έργα υποβαθμίζεται ουσιαστικά το τοπίο της ευρύτερης περιοχής και θίγεται σημαντικά το τοπίο του Γαλαξιδίου λόγω των τεράστιων εκτάσεων των φ/β πάρκων. Λαμβάνοντας δε υπ' όψιν ότι, εκτός από το μεγάλο μέγεθος των εκτάσεων αυτών, η χωροθέτηση των έργων έχει σχεδιασθεί σε πολύ κοντινή απόσταση από τον προστατευόμενο και τουριστικώς αναπτυγμένο οικισμό του Γαλαξιδίου και τον αρχαιολογικό χώρο των Δελφών, οι προτεινόμενες εγκαταστάσεις θα υποβαθμίσουν το τοπίο, καθώς θα ευρίσκονται σε άμεση οπτική επαφή με τον οικισμό του Γαλαξιδίου, ο οποίος έχει χαρακτηριστεί και ως Τοπίο Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους.

Συνεπώς, δεν είναι νοητό ένας οικισμός, όπως το Γαλαξίδι, με ιστορία που εκτείνεται στα βάθη των αιώνων, με τόσους χαρακτηρισμούς και με τέτοια προστασία να έχει οπτική επαφή με τέτοιου τεραστίου μεγέθους φ/β πάρκα.

Ωστόσο, οι επίμαχες μελέτες είναι πλημμελείς, καθώς στο κεφάλαιο των επιπτώσεων (βλ. κεφ. 9 ΜΠΕ «ΜΥΤΙΚΑΣ» και «ΦΩΝΗΣΙ») ουδεμία πρόβλεψη υπάρχει για την οπτική όχληση που θα προκληθεί στο Γαλαξίδι και την βάνουση αλλοίωση της αισθητικής του τοπίου της περιοχής και του ίδιου του παραδοσιακού οικισμού.

Εξάλλου, στις μελέτες δεν προβλέπονται συγκεκριμένα μέτρα αντιμετώπισης της οπτικής όχλησης του οικισμού (βλ. κεφ. 10 ΜΠΕ «ΜΥΤΙΚΑΣ» και «ΦΩΝΗΣΙ»). Στο πλαίσιο αυτό, δεν αξιολογήθηκαν επαρκώς και οι εναλλακτικές λύσεις για εγκατάσταση των προτεινόμενων πάρκων σε άλλες θέσεις που δεν θα επηρεάζουν άμεσα το τοπίο και δεν θα προκαλούν άμεση οπτική όχληση στον οικισμό (βλ. κεφ. 7 ΜΠΕ «ΜΥΤΙΚΑΣ» και «ΦΩΝΗΣΙ»).

Β) Πλημμέλειες στην εξέταση των εναλλακτικών λύσεων ως προς την επιλογή της θέσεως των εγκαταστάσεων

Οι μελέτες παρουσιάζουν πλημμέλειες ως προς την εξέταση των εναλλακτικών λύσεων αναφορικά με την επιλογή της θέσης των εγκαταστάσεων.

Στο Κεφάλαιο 7 των Μ.Π.Ε. «Μύτικας» και «Φωνήσι» παραλείπεται η εξέταση των εναλλακτικών λύσεων ως προς την επιλογή άλλων θέσεων εγκαταστάσεως των επίμαχων φ/β πάρκων. Συγκεκριμένα, ουδεμία αναφορά γίνεται στις εναλλακτικές θέσεις που τυχόν εξετάσθηκαν, ποιες ακριβώς ήταν αυτές, ούτε άλλωστε προκύπτει ο λόγος για τον οποίο οι εναλλακτικές θέσεις απορρίφθηκαν από τους μελετητές και τελικώς επελέγησαν οι συγκεκριμένες θέσεις για την εγκατάσταση και λειτουργία των επίμαχων έργων.

Γ) Ασαφής προσδιορισμός των δασικών εκτάσεων που πρόκειται να καταληφθούν

Οι επίμαχες μελέτες είναι πλημμελείς, καθώς δεν περιγράφονται με σαφήνεια οι θέσεις των φ/β πάρκων και, ειδικότερα, η θέση και η ακριβής έκταση των δασικών εκτάσεων εντός των οποίων θα εγκατασταθούν και θα λειτουργήσουν τα έργα αυτά.

Όπως προκύπτει, οι μελέτες προσδιορίζουν τις δασικές εκτάσεις και περιγράφουν πλημμελώς τις θέσεις των εγκαταστάσεων, καθώς έχουν συνταχθεί εσφαλμένως βάσει των υπ' αριθμ. 10/2021 και 11/2021 αποφάσεων Επιτροπών Δασολογίου. Με τις εν λόγω αποφάσεις είχαν χαρακτηριστεί ήδη από τον Μάιο 2021 ως δημόσιες δασικές εκτάσεις οι εκτάσεις εντός των οποίων θα εγκαθίσταντο τα φ/β πάρκα «Μύτικας» και «Φωνήσι» προτού οι θέσεις αυτές τροποποιηθούν, κατόπιν παρατηρήσεων που διατυπώθηκαν από το Δασαρχείο Άμφισσας.

Κατόπιν υποβολής των παρατηρήσεων της αρμόδιας δασικής αρχής, οι θέσεις των εγκαταστάσεων τροποποιήθηκαν και οι μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων επανεκδόθηκαν. Στην επανέκδοση των μελετών, οι θέσεις εγκαταστάσεως των Φ/Β έχουν μετατοπισθεί, και τα πολύγωνα και οι συντεταγμένες τους έχουν τροποποιηθεί. Έτσι δεν αντιστοιχούν στις προηγούμενες θέσεις, που είχαν χαρακτηριστεί ως δασικές εκτάσεις από την Επιτροπή Δασολογίου τον Μάιο 2021 (αποφάσεις Επιτροπής Δασολογίου Π.Ε. Φωκίδας 10/2021 και 11/2021).

Στις νέες ΜΠΕ όμως, ενώ στην αρχή αναφέρεται η νέα θέαση και έκταση, σε άλλα κεφάλαια, αναφέρεται χαρακτηρισμός των εκτάσεων των εγκαταστάσεων, ο οποίος αφορά τις παλαιές θέσεις:

Συγκεκριμένα, στην ΜΠΕ για το Φωνήσι στις σελ. 6, 11, 20, 25, αναφέρεται η υπ' αριθμ. 10/2021 απόφαση της Επιτροπής Δασολογίου Π.Ε. Φωκίδας – Δασαρχείο Άμφισσας η οποία χαρακτηρίζει ως δημόσια δασική έκταση την παλαιά θέση και έκταση. Ωστόσο, η έκταση αυτή (905.020 τ.μ.) και η θέση της δεν συμπίπτει με τη νέα θέση του έργου στην οποία αναφέρεται η νέα, υπό εξέταση παρούσα μελέτη (βλ. Μ.Π.Ε. «ΦΩΝΗΣΙ» σελ. 6, 11, 20, 25). Όπως αναφέρεται στην υπό εξέταση μελέτη, η θέση του έργου είναι διαφορετική, με νέες συντεταγμένες (βλ. σελ. 8-11) και η συνολική έκταση του χώρου εγκαταστάσεως είναι 757.885,12 στρέμματα, στην οποία τα πάνελ θα καταλαμβάνουν έκταση τετρακοσίων (400) στρεμμάτων.

Στην ΜΠΕ για τον Μύτικα, στις σελ. 6, 10, 18, 23, αναφέρεται η υπ' αριθμ. 11/2021 απόφαση της Επιτροπής Δασολογίου Π.Ε. Φωκίδας – Δασαρχείο Άμφισσας η οποία χαρακτηρίζει ως δημόσια δασική έκταση την παλαιά θέση και έκταση. Ωστόσο, η έκταση αυτή (1.919.183,00 τ.μ.) και η θέση της δεν συμπίπτει με τη νέα θέση του έργου στην οποία αναφέρεται η νέα, υπό εξέταση παρούσα μελέτη (βλ. Μ.Π.Ε. «ΜΥΤΙΚΑΣ», σελ. 6, 10, 18, 23). Όπως αναφέρεται στην υπό εξέταση μελέτη, η θέση του έργου είναι διαφορετική, με νέες συντεταγμένες (βλ. σελ. 8-9) και η συνολική έκταση του χώρου εγκαταστάσεως είναι 814.186,24 στρέμματα, στην οποία τα πάνελ θα καταλαμβάνουν έκταση πεντακοσίων (500) στρεμμάτων.

Εκ των ανωτέρω, προκύπτει ότι οι μελέτες είναι πλημμελείς ως προς την ακριβή περιγραφή της θέσεως των επίμαχων έργων.

Παράλληλα, οι μελέτες είναι πλημμελείς, καθώς δεν έχουν εξετασθεί σε αυτές επαρκώς οι νέες δασικές εκτάσεις που απαιτείται να καταληφθούν για την κατασκευή και λειτουργία των συγκεκριμένων φ/β πάρκων, όπως αυτές προέκυψαν κατόπιν της τροποποίησης της θέσης των έργων.

Δ) Πλημμέλειες στην εκτίμηση επιπτώσεων στο περιβάλλον - έλλειψη πρόβλεψης μέτρων αποκαταστάσεως των δασικών εκτάσεων

Συνακόλουθα, δεδομένου ότι οι μελέτες πάσχουν ως προς την ακριβή περιγραφή των θέσεων που θα εγκατασταθούν οι επίμαχοι φωτοβολταϊκοί σταθμοί και τον ακριβή προσδιορισμό των δασικών εκτάσεων που θα καταληφθούν για τις ανάγκες των έργων, οι μελέτες παρουσιάζουν πλημμέλειες και ως προς την εκτίμηση επιπτώσεων στο περιβάλλον και, ειδικά, στα δάση και στις δασικές εκτάσεις των νέων θέσεων και του περιβάλλοντος χώρου αυτών..

Άλλωστε, παρατηρείται ότι δεν έχουν προβλεφθεί συγκεκριμένα μέτρα αποκαταστάσεως των δασικών εκτάσεων που θα αποψιλωθούν για τις ανάγκες κατασκευής και λειτουργίας των φ/β πάρκων και των συνοδών τους έργων.

Σύμφωνα με το άρθρ. 45 παρ. 12 του Ν. 998/1979 ως προς την υποχρέωση αποκατάστασης των δασικών εκτάσεων μετά το τέλος της επεμβάσεως που χαρακτηρίζεται εξαιρετικώς ως «επιτρεπτή» από τις διατάξεις προβλέπεται ότι: *«12. Αν εγκαταλειφθεί ο σκοπός της επέμβασης ή ολοκληρωθεί η επέμβαση, η έκταση επανέρχεται στο καθεστώς που ίσχυε πριν από την αλλαγή χρήσης της και αποκαθίσταται, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στους περιβαλλοντικούς όρους, σε περίπτωση δε μη ύπαρξης αυτών, σύμφωνα με εγκεκριμένη από τη δασική υπηρεσία μελέτη αποκατάστασης. ...»*.

Δηλαδή, αποτελεί υποχρέωση του φορέα του έργου να αποκαταστήσει και να επαναφέρει στην προτέρα κατάσταση τις δασικές εκτάσεις που αποψιλώθηκαν και μετεβλήθη η χρήση τους για τις ανάγκες της επεμβάσεως.

Ωστόσο, οι επίμαχες μελέτες δεν προβλέπουν συγκεκριμένα μέτρα αποκαταστάσεως των δασικών εκτάσεων που θα καταληφθούν, ούτε άλλωστε έχει προωθηθεί από τους μελετητές κάποια μελέτη αποκαταστάσεως των εκτάσεων αυτών. Εξάλλου, δεδομένου ότι η περιγραφή της θέσεως του έργου είναι πλημμελής, πλημμελής είναι και η έρευνα των επιπτώσεων που θα προκληθούν στο περιβάλλον (βλ. κεφ. 9.5 ΜΠΕ «ΜΥΤΙΚΑΣ» και «ΦΩΝΗΣΙ»).

Παράλληλα, πλημμελής είναι και η εξέταση των δυσμενών επιπτώσεων στις δασικές εκτάσεις εντός των οποίων θα εγκατασταθούν οι φ/β σταθμοί, καθώς στο οικείο κεφάλαιο των μελετών δεν αξιολογούνται αναλυτικώς οι επιπτώσεις που θα προκληθούν με την απώλεια της δασικής βλάστησης για τις ανάγκες των έργων (βλ. κεφ. 9.5.3 στις ΜΠΕ «ΜΥΤΙΚΑΣ» και «ΦΩΝΗΣΙ»).

Στο πλαίσιο αυτό, δεν έχουν ληφθεί αντίστοιχα μέτρα αντιμετώπισης των δυσμενών επιπτώσεων που θα προκληθούν στο περιβάλλον από την κατασκευή και λειτουργία των φ/β σταθμών, ούτε έχει ληφθεί κάποιο μέτρο αντιμετώπισης των επιπτώσεων στην περιοχή για τις εκτάσεις οι οποίες εκ των πραγμάτων θα απωλέσουν τον δασικό τους χαρακτήρα (βλ. κεφ. 10 των ΜΠΕ «ΜΥΤΙΚΑΣ» και «ΦΩΝΗΣΙ»).

Ε) Πλημμέλειες στην εκτίμηση επιπτώσεων στα υδατορέγματα – κίνδυνος εμφάνισης πλημμυρικών φαινομένων

Οι μελέτες δεν λαμβάνουν υπ' όψιν τους τα υδατορέγματα στην περιοχή εγκαταστάσεως των φ/β πάρκων.

Ένα από αυτά αποτελεί το Βοϊδόρεμα που είναι φυσικό μνημείο της φύσης, ιδιαίτερης σημασίας για την απορροή των υδάτων στην περιοχή και διατρέχει την έκταση που ευρίσκεται ανάμεσα στα δύο προτεινόμενα φ/β πάρκα.

Επιπλέον το Βοϊδόρεμα, σε συνδυασμό με τις επτά δολίνες που υπάρχουν στην περιοχή (σπήλαια που έχει καταρρεύσει η οροφή τους) αποτελούν μοναδικά μνημεία της φύσης και συνθέτουν ένα ιδιαίτερο τοπίο στην περιοχή άξιο προστασίας και διαφύλαξης.

Ωστόσο, το συγκεκριμένο ρέμμα δεν έχει ληφθεί καθόλου υπ' όψιν από τις παρούσες μελέτες και δεν περιγράφεται καν ως στοιχείο του φυσικού περιβάλλοντος της περιοχής μελέτης των έργων. Συνεπώς, οι μελέτες είναι ελλιπείς ως προς το σημείο αυτό.

Συνακόλουθα, δεν έχουν ερευνηθεί και οι επιπτώσεις που θα προκληθούν στην απορροή των υδάτων του συγκεκριμένου ρέμματος από την εγκατάσταση και λειτουργία των φ/β πάρκων στην περιοχή, καθώς οι εγκαταστάσεις αυτές μαζί με τα συνοδά τους έργα θα επηρεάσουν εκ των πραγμάτων το συγκεκριμένο ρέμμα, αλλά και αντιστρόφως το ρέμμα, η ροή του και τα πλημμυρικά του φαινόμενα θα έχουν επιπτώσεις στις εγκαταστάσεις των Φ/Β.

Εξάλλου, οι μελέτες είναι εν γένει ελλιπείς και στην εξέταση των επιπτώσεων που θα προκληθούν από την εγκατάσταση των επίμαχων φ/β πάρκων στην περιοχή που ρέουν και άλλα μικρότερα υδατορρέματα. Τα τοπικά αυτά ρέμματα πλημμυρίζουν σε έντονες βροχοπτώσεις που συχνά συμβαίνουν στην περιοχή. Δεδομένου δε ότι το έδαφος είναι επικλινές και μεγάλες δασικές εκτάσεις πρόκειται να αποψιλωθούν, γίνεται κατανοητό ότι υφίσταται άμεσος κίνδυνος εκδήλωσης πλημμυρικών φαινομένων με καταστροφικές συνέπειες στο περιβάλλον και, κυρίως, στις άλλες οικονομικές δραστηριότητες που αναπτύσσονται στην περιοχή και νότια των χώρων εγκαταστάσεως, όπως για παράδειγμα στις τουριστικές μονάδες που ευρίσκονται στην παράλια ζώνη.

Άλλωστε, παρόλο που οι μελέτες αναφέρουν ότι η ποσότητα των υδατορρεμάτων που ρέουν στην περιοχή εγκαταστάσεως είναι μεγάλη και παρουσιάζονται πλημμυρικά φαινόμενα σε έντονες βροχοπτώσεις (βλ. κεφ. 6.8 Μ.Π.Ε. «ΜΥΤΙΚΑΣ» και «ΦΩΝΗΣΙ»), εντούτοις παραλείπουν να αξιολογήσουν τις συνέπειες και αρκούνται σε μία τυπική αναφορά ότι τα επίμαχα έργα δεν θα επηρεάσουν δήθεν ποιοτικά ή ποσοτικά τα επιφανειακά ρέοντα ύδατα και τις κοίτες των ρεμμάτων (βλ. κεφ. 9.13 στις Μ.Π.Ε. «ΜΥΤΙΚΑΣ» και «ΦΩΝΗΣΙ»).

ΣΤ) Πλημμέλεις στην εκτίμηση επιπτώσεων στους χώρους αρχαιολογικού ενδιαφέροντος

Όπως προκύπτει από τις επίμαχες μελέτες, τα φ/β πάρκα θα είναι πολύ μεγάλου μεγέθους σε μία περιοχή που ήδη έχει δεχθεί πολλαπλές πιέσεις. Ειδικότερα, για την θέση «ΜΥΤΙΚΑΣ» έχει εγκριθεί η εγκατάσταση 500 στρ. φ/β πλαισίων σε σύνολο εκτάσεως 814.186,24 τ.μ., ενώ για την θέση «ΦΩΝΗΣΙ» έχει εγκριθεί η εγκατάσταση 400 στρ. φ/β πλαισίων σε σύνολο εκτάσεως 757.885,12 τ.μ. (Σημειωτέον ότι είναι πιθανό το σενάριο, μετά την εγκατάσταση των Φ/Β στις συγκεκριμένες μειωμένες εκτάσεις, να ζητηθεί και εγκριθεί η επέκταση τους και στο υπόλοιπο των παραχωρηθισών εκτάσεων. Θα πρέπει δε να επισημανθεί ότι σε μεταγενέστερο στάδιο, οι φορείς του έργου θα αιτηθούν επέκταση της εγκαταστάσεως μέσω τροποποιήσεων του έργου).

Σε πολύ κοντινή απόσταση από την περιοχή εγκαταστάσεως των επίμαχων φ/β πάρκων υφίστανται πλείονες κηρυγμένοι χώροι αρχαιολογικού ενδιαφέροντος που προστατεύονται αυστηρά από την αρχαιολογική νομοθεσία, όπως ήδη αναλυτικώς αναφέρονται ανωτέρω

Γίνεται, δηλαδή, κατανοητό ότι η κατάληψη τεραστίων εκτάσεων φ/β πάρκων με τα συνοδά τους έργα, καθώς και η ύπαρξη σε πολύ κοντινή απόσταση αρχαιολογικών χώρων υποβαθμίζει τους χώρους αυτούς. Τούτο, ακόμη και εάν εντός αυτού του ίδιου του χώρου εγκαταστάσεως δεν υφίστανται αρχαιολογικοί χώροι που μπορούν να επηρεαστούν άμεσα από τα έργα.

Ωστόσο, στις επίμαχες μελέτες παραλείπεται η περιγραφή της ακριβούς θέσεως και της ακριβούς αποστάσεως των προτεινομένων εγκαταστάσεων από τους κηρυγμένους αρχαιολογικούς χώρους και, ειδικώς, από τον αρχαιολογικό χώρο των Δελφών και από τον αρχαιολογικό χώρο του Αλαφόκαστρου. Όπως προκύπτει από τους χάρτες, οι προτεινόμενες θέσεις των δύο φ/β πάρκων είναι σε πολύ κοντινή απόσταση από τους αρχαιολογικούς χώρους (βλ. Μ.Π.Ε. «ΦΩΝΗΣΙ», σελ. 30). Συγκεκριμένα δε για το φ/β πάρκο «ΜΥΤΙΚΑΣ» από τον χάρτη προκύπτει ότι το έργο ευρίσκεται σε σχεδόν άμεση επαφή με τον αρχαιολογικό χώρο του Αλαφόκαστρου (βλ. Μ.Π.Ε. «ΜΥΤΙΚΑΣ» σελ. 26).

Επιπλέον, στις μελέτες δεν αξιολογούνται επαρκώς οι επιπτώσεις των Φ/Β εγκαταστάσεων αυτών στο πολιτιστικό περιβάλλον της περιοχής, ενώ κρίνεται εσφαλμένως και χωρίς ειδικότερη αναφορά, ότι δεν θα υπάρχουν αρνητικές συνέπειες στις προστατευόμενες περιοχές αρχαιολογικού ενδιαφέροντος. Εσφαλμένως δε οι μελέτες περιορίζονται μόνον στο γεγονός ότι εντός του χώρου εγκαταστάσεως δεν υφίστανται αρχαιολογικοί χώροι (βλ. κεφ. 9.6.3 ΜΠΕ «ΜΥΤΙΚΑΣ» και «ΦΩΝΗΣΙ») και ότι δήθεν δεν θα προκληθούν δυσμενείς συνέπειες από της εγκατάσταση και λειτουργία των φ/β πάρκων και των συνοδών τους έργων στους προστατευόμενους ως άνω χώρους.

Δεδομένης, ωστόσο, της τεράστιας εκτάσεως που θα καταλαμβάνουν οι φ/β σταθμοί και τα συνοδά τους έργα, της σημασίας των αρχαιολογικών χώρων πέρυξ των εγκαταστάσεων και σε πολύ κοντινή απόσταση από αυτές, θα έπρεπε, σε κάθε περίπτωση, να είχαν ερευνηθεί από τις παρούσες μελέτες οι επιπτώσεις στο πολιτιστικό περιβάλλον της περιοχής.

Ζ) Πλημμέλειες στην εκτίμηση επιπτώσεων στο ανθρωπογενές περιβάλλον – κοινωνικές και οικονομικές συνέπειες

Η κατασκευή και λειτουργία των φ/β πάρκων στις προτεινόμενες θέσεις θα επηρεάσει άμεσα και σε σημαντικό βαθμό τις οικονομικές δραστηριότητες που αναπτύσσονται στις περιοχές εγκαταστάσεως των φ/β σταθμών και σε κοντινή απόσταση από αυτούς.

Στις παρούσες μελέτες δεν έχει ληφθεί υπ' όψιν, ότι στις εν λόγω περιοχές δραστηριοποιούνται μελισσοκόμοι, κτηνοτρόφοι, ενώ σε κοντινή απόσταση είναι κτισμένες μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες, καθότι τα τελευταία έτη αναπτύσσεται έντονη τουριστική δραστηριότητα στο παραλιακό μέτωπο, νότια των εγκαταστάσεων, ενώ παρατηρείται και έντονη οικοδομική δραστηριότητα.

Η κατασκευή και λειτουργία των φ/β πάρκων θα υποβαθμίσει σημαντικά την τουριστική ανάπτυξη του Γαλαξιδίου, που αποτελεί σημαντικό προϊόν της τοπικής οικονομίας. Η εν γένει

υποβάθμιση του τοπίου και η άμεση οπτική επαφή με τέτοιου μεγέθους φ/β πάρκα σε έναν κηρυγμένο παραδοσιακό οικισμό, χαρακτηρισμένο και ως τοπίο ιδιαίτερου φυσικού κάλλους είναι προφανές ότι θα μειώσει σημαντικά την τουριστική κίνηση και την οικοδομική δραστηριότητα που αναπτύσσεται τα τελευταία έτη στην περιοχή με την ανέγερση νέων ξενοδοχειακών μονάδων.

Ωστόσο, ουδεμία πρόβλεψη υπάρχει στις Μ.Π.Ε. για τις ως άνω οικονομικές δραστηριότητες, ούτε άλλωστε ερευνώνται ενδελεχώς οι επιπτώσεις που θα επέλθουν από την εγκατάσταση και λειτουργία των εν λόγω έργων στην οικονομική ζωή των κατοίκων της περιοχής. Γίνεται δε κατανοητό ότι η εγκατάσταση και λειτουργία τέτοιου μεγέθους φ/β πάρκων αποτρέπει την ανάπτυξη και συνέχιση άλλων οικονομικών δραστηριοτήτων που γνωρίζουν άνθιση στην υπό μελέτη περιοχή.

Όλα τα ανωτέρω δεν συνεκτιμώνται στις μελέτες, ούτε λαμβάνονται υπ' όψιν για τις μακροπρόθεσμες επιπτώσεις σε κοινωνικο-οικονομικό επίπεδο, καθώς οι μελέτες αρκούνται μόνον στην εξέταση δήθεν βραχυπρόθεσμων θετικών συνεπειών στην τοπική οικονομία, παραβλέποντας τις αρνητικές συνέπειες που θα επέλθουν στους ως άνω παραγωγικούς τομείς και, ειδικά, στον τουρισμό της περιοχής (βλ. κεφ. 9.7 Μ.Π.Ε. «ΜΥΤΙΚΑΣ» και «ΦΩΝΗΣΙ»).

Η) Παράλειψη εκτίμησης συνεργιστικών επιπτώσεων

Οι παρούσες μελέτες παραλείπουν να ερευνήσουν σε αυτοτελές κεφάλαιο τις συνεργιστικές επιπτώσεις που θα προκληθούν στην περιοχή κατά την φάση κατασκευής και λειτουργίας των προτεινόμενων φ/β πάρκων.

Πιο συγκεκριμένα, παραλείπεται η αναλυτική αξιολόγηση της αθροιστικής/συνεργιστικής δράσης των προτεινόμενων έργων με άλλα έργα της γειτονικής περιοχής. Παρόλο που στο κεφάλαιο 4.4 των μελετών (βλ. Μ.Π.Ε. «ΜΥΤΙΚΑΣ», σελ. 18 επ. και Μ.Π.Ε. «ΦΩΝΗΣΙ», σελ. 20 επ.) απαριθμούνται οι γειτονικές μονάδες παραγωγής ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, εντούτοις στο κρίσιμο κεφάλαιο της εκτίμησης των επιπτώσεων (βλ. κεφ. 9 των Μ.Π.Ε. «ΜΥΤΙΚΑΣ» και «ΦΩΝΗΣΙ») των έργων δεν εξετάζονται αυτοτελώς οι συνεργιστικές επιπτώσεις από την εγκατάσταση και λειτουργία των εν λόγω φ/β σταθμών.

Είναι προφανές ότι οι εν λόγω Φ/Β εγκαταστάσεις που θα λειτουργούν στην περιοχή, σε συνδυασμό με άλλες εγκαταστάσεις αιολικών πάρκων που ήδη έχουν αδειοδοτηθεί πέριξ του Γαλαξιδίου, καθώς και φ/β σταθμών που ήδη λειτουργούν εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου καθώς και άλλων εγκαταστάσεων και δραστηριοτήτων π.χ. εξορύξεις, παράγουν αθροιστικώς αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον της περιοχής, μεγάλη έκταση της οποίας είναι, εκτός των άλλων, και κηρυγμένη ως NATURA 2000 – GR2450009 «Ευρύτερη περιοχή Γαλαξιδίου».

Σημειώνεται ότι στις μελέτες, παρόλο που αναφέρεται ότι θα επέλθουν συνεργιστικές επιπτώσεις στον τομέα της χλωρίδας και της πανίδας (βλ. Μ.Π.Ε. «ΜΥΤΙΚΑΣ», σελ. 107-108 και Μ.Π.Ε. «ΦΩΝΗΣΙ», σελ. 117-118), εντούτοις δεν αναφέρονται αυτές οι συνεργιστικές επιπτώσεις συγκεκριμένα και δεν προβλέπονται συγκεκριμένα μέτρα αντιμετώπισης των επιπτώσεων αυτών (βλ. κεφ. 10 Μ.Π.Ε. «ΜΥΤΙΚΑΣ» και «ΦΩΝΗΣΙ»). Επιπλέον δεν

αναφέρονται δεν εκτιμώνται και δεν αντιμετωπίζονται οι συνεργιστικές επιπτώσεις με άλλου είδους εγκαταστάσεις και δραστηριότητες στην περιοχή π.χ. εξόρυξη κλπ.

Παράλληλα, στις μελέτες παραλείπεται η αναλυτική εξέταση των αθροιστικών επιπτώσεων στα δάση και τις δασικές εκτάσεις της περιοχής, ενώ δεν προκύπτει ότι έχει ληφθεί υπ' όψιν η συνεργιστική εξέταση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων στο Τοπίο της περιοχής. Τούτο αποτελεί ουσιώδους έλλειψη των μελετών, δεδομένης μάλιστα της αυξημένης προστασίας του Δελφικού Τοπίου και του Γαλαξιδίου, το οποίο είναι χαρακτηρισμένο και ως Τοπίο Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους.

Τέλος, οι μελέτες παραλείπουν να αξιολογήσουν αναλυτικώς τις συνεργιστικές επιπτώσεις στο πολιτιστικό περιβάλλον. Είναι προφανές, ότι η συνεργιστική δράση των επιπτώσεων από την λειτουργία των μονάδων παραγωγής Α.Π.Ε. στην γειτονική περιοχή, σε συνδυασμό με την εγκατάσταση και λειτουργία των προτεινόμενων έργων θα επιφέρει ουσιωδώς δυσμενείς επιπτώσεις στους αρχαιολογικούς χώρους που είναι χαρακτηρισμένοι στην περιοχή, όπως ενδεικτικά ο οικισμός του Γαλαξιδίου, ο αρχαιολογικός χώρος των Δελφών – Δελφικό Τοπίο και ο αρχαιολογικός χώρος του Αλαφόκαστρου Δελφών που εκτείνονται σε κοντινή απόσταση από τα προτεινόμενα έργα.